

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAREK NIECHCIAŁ

Warszawa, 31 stycznia 2019 r.

DKK-2.423.5.2018.AI

DECYZJA nr DKK-31/2019

Na podstawie art. 18 w związku z art. 13 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 798 ze zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek Colas Polska sp. z o.o. z siedzibą w Palędziu, **wydaje zgodę** na dokonanie koncentracji, polegającej na nabyciu przez Colas Polska sp. z o.o. z siedzibą w Palędziu części mienia SKANSKA S.A. z siedzibą w Warszawie, w zakresie wskazanym we wniosku zgłoszeniowym.

UZASADNIENIE

W dniu 16 listopada 2018 r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem Urzędu” lub „organem antymonopolowym”, wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji, polegającej na nabyciu przez Colas Polska sp. z o.o. z siedzibą w Palędziu, zwaną dalej „Colas”, „Zgłaszający” lub „Wnioskodawca”, części mienia SKANSKA S.A. z siedzibą w Warszawie, zwanej dalej „nabywana część mienia SKANSKA”.

W związku z tym, iż:

- 1) spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające zgłoszenie zamiaru koncentracji, bowiem:
 - łączny światowy obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył równowartość 1 mld euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 798 ze zm. - zwanej dalej „*ustawą o ochronie konkurencji*”), jak i równowartość 50 mln euro obrotu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji,
 - nabycie przez przedsiębiorcę części mienia innego przedsiębiorcy (całości lub części przedsiębiorstwa), jeżeli obrót realizowany przez to mienie w którymkolwiek z dwóch lat obrotowych poprzedzających zgłoszenie przekroczył na

terytorium Rzeczypospolitej Polskiej równoważność 10 mln euro, jest jednym ze sposobów koncentracji określonym w art. 13 ust. 2 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji,

- 2) w sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek wymienionych w art. 14 ustawy o ochronie konkurencji, wyłączająca obowiązek zgłoszenia zamiaru przedmiotowej koncentracji,

zostało wszczęte postępowanie antymonopolowe, o czym - zgodnie z art. 61 § 4 ustawy dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096) – organ antymonopolowy zawiadomił Wnioskodawcę pismem z 23 listopada 2018 r.

W trakcie postępowania organ antymonopolowy ustalił, co następuje:

Uczestnicy koncentracji

Colas (aktywny uczestnik koncentracji) prowadzi działalność w zakresie budowy i remontu dróg, produkcji i sprzedaży mas mineralno-bitumicznych oraz produkcji emulsji asfaltowych. Zgłaszający jest członkiem grupy kapitałowej Bouygues, w której podmiotem dominującym jest Bouygues S.A. z siedzibą w Paryżu, Francja.

W Polsce, poza Zgłaszającym, obrót osiągają następujące spółki z grupy Bouygues:

- Utrzymanie Dróg Włocławek sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie i
- Utrzymanie Dróg Dolnośląskich sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – prowadzą działalność w zakresie robót związanych z budową dróg i autostrad,
- Colas Kruszywa sp. z o.o. z siedzibą w Palędziu – prowadzi działalność w zakresie wydobywania kamienia dla potrzeb budownictwa,
- Colas Rail Polska sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku i
- EMSWORTH INVESTMENTS sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – prowadzą działalność w zakresie robót związanych z budową dróg szynowych i kolei podziemnej,
- Linkcity Poland S.A. z siedzibą w Warszawie – prowadzi działalność w zakresie realizacji projektów budowlanych związanych z budową centrów handlowych oraz budynków mieszkalnych i niemieszkalnych,
- Bouygues Immobilier Polska sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- VSL Polska sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- Karmar S.A. z siedzibą w Warszawie,
- Property Venture sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- PPP Venture sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- PPP Venture I sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- PPP Venture II sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- PPP Venture III sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- PPP Venture IV sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie i
- PPP Venture V sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – prowadzą działalność w zakresie realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków.

Nabywana część mienia SKANSKA jest własnością SKANSKA S.A. W jej skład wchodzi 11 wytwórni mas bitumicznych, zwanych dalej „WMB”, tj.:

- WMB w Gdańsku (wraz z prawem własności nieruchomości),
- WMB w Warszawie (wraz z najmem/dzierżawą nieruchomości),
- WMB w Poznaniu (wraz z prawem użytkowania wieczystego nieruchomości),
- WMB w Anielinie koło Łodzi (wraz z prawem własności nieruchomości),
- WMB w Nasławicach koło Wrocławia (wraz z prawem użytkowania wieczystego nieruchomości),
- WMB w Zabrze (wraz z prawem użytkowania wieczystego nieruchomości),
- WMB w Skawinie koło Krakowa (wraz z prawem użytkowania wieczystego nieruchomości)
- WMB w Gutkowie koło Olsztyna (wraz z prawem własności nieruchomości),
- WMB w Ostaszewie Toruńskim (wraz z prawem użytkowania wieczystego nieruchomości),
- WMB w Dębskiej Woli koło Kielc (wraz z prawem własności nieruchomości),
- WMB w Głogowie Małopolskim koło Rzeszowa (wraz z prawem własności, użytkowania wieczystego oraz najmem/dzierżawą nieruchomości).

Nabywana część mienia SKANSKA prowadzi działalność w zakresie produkcji i sprzedaży mas mineralno-bitumicznych i ich wbudowywania w ramach ostatnich etapów prac infrastrukturalnych, obejmujących w szczególności budowę dróg i autostrad.

Opis i przyczyny koncentracji

Planowana koncentracja została zgłoszona w trybie art. 13 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i polega na nabyciu przez Colas części mienia SKANSKA S.A., na które składa się 11 WMB wykorzystywanych przez SKANSKA S.A. do produkcji i wbudowywania mas bitumicznych. Podstawę zgłoszenia stanowi dokument: „Główne Warunki Transakcji” z 15 listopada 2018 r.

Jak wskazuje Zgłaszający, celem koncentracji jest rozwój działalności Colas w zakresie produkcji i sprzedaży mas mineralno-bitumicznych poprzez zwiększenie wolumenu produkcji, zwiększenie różnorodności oferty (ze względu na nabycie nowych receptur wytwarzania mas bitumicznych), obniżenie kosztów transportu wyprodukowanych mas do miejsca ich wbudowywania oraz rozszerzenie obszaru działalności (pozyskanie rynków zbytu w województwach, w których działalność w zakresie produkcji mas mineralno-bitumicznych była prowadzona na mniejszą skalę lub nie była prowadzona). Z zakresu nabywanej części mienia wyłączone zostaną w szczególności umowy o roboty budowlane, które pozostaną przy SKANSKA S.A.

Rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ

W myśl art. 4 pkt 9 *ustawy o ochronie konkurencji* przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki

konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (*rynek produktowy*) i terytorium (*rynek geograficzny*).

Mając na uwadze powyższe oraz kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 367), organ antymonopolowy uznał, że:

- a) **koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym na lokalny, obejmujący obszar do 100 km od Poznania, rynek sprzedaży (wprowadzania do obrotu) mas mineralno-bitumicznych, bowiem na rynku tym zaangażowani są przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji i ich łączny udział w tym rynku przekracza próg 20%.**

Uzasadnienie określenia rynku w aspekcie produktowym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym

Działalność uczestników koncentracji pokrywa się w zakresie sprzedaży mas mineralno-bitumicznych. Jak podnosi Zgłaszający, produkcja mas mineralno-bitumicznych prowadzona jest na podstawie zawartej umowy. WMB nie produkują mas na zapas w celu ich oferowania na rynku potencjalnym kontrahentom, a jedynie wytwarzają masy, które zostały wcześniej zakupione. Umowa taka może obejmować wyłącznie produkcję mas (masa jest dostarczana kontrahentowi w miejscu przez niego wskazanym lub odbierana przez kontrahenta z WMB, kontrahent wbudowuje masę we własnym zakresie) lub produkcję oraz wbudowanie masy w miejscu budowy lub remontu drogi w ramach usług budowy i remontów dróg. Z kolei w przypadku wytwórni mobilnej¹ masa mineralno-bitumiczna jest produkowana wyłącznie na potrzeby danego projektu i w miejscu jego realizacji.

Jak wskazuje Zgłaszający, Colas posiada dwie stacjonarne oraz jedną mobilną WMB. Stacjonarne WMB zlokalizowane są w Pałędziu k. Poznania oraz w Koszalinie. Mobilna wytwórnia przenoszona jest w miejsce realizacji danego projektu na terenie całego kraju. Nabywaną część mienia SKANSKA stanowi z kolei 11 stacjonarnych WMB zlokalizowanych w: Gdańsku, Warszawie, Poznaniu, Anielinie k. Łodzi, Nasławicach k. Wrocławia, Zabrze, Skawinie k. Krakowa, Gutkowie k. Olsztyna, Ostaszewie Toruńskim, Dębskiej Woli k. Kielc oraz Głogowie Małopolskim k. Rzeszowa.

Uzasadnienie określenia rynku w aspekcie geograficznym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym

Drugim, niezbędnym elementem rynku właściwego jest jego wymiar geograficzny, co przesądza o konieczności wskazania obszaru, na którym warunki konkurencji, dla określonego rynku produktowego, są zbliżone.

W ocenie Zgłaszającego, rynek właściwy w ujęciu geograficznym dla sprzedaży mas mineralno-bitumicznych wykracza poza rynek lokalny i należy go traktować jako krajowy.

¹ Jak podnosi Zgłaszający, ogólna liczba wytwórni mobilnych wynosi ok. 30-35 w skali Polski (posiadają je również istotni konkurencji Stron koncentracji, jak Eurovia, Budimex, Strabag oraz Mota-Engil.

W zależności bowiem od lokalizacji WMB, tj. bliskości autostrad i węzłów komunikacyjnych, mogą one być transportowane na odległość do 150 km lub nawet dalszą, przy zastosowaniu środków chemicznych pozwalających na utwalenie masy. Realizacja takich zamówień wiąże się z większym kosztem, jednak jest możliwa. Jak podnosi Zgłaszający, lokalizację umożliwiającą transport na odległość ponad 100 km można wskazać zarówno dla należących do Colas WMB w Pałędziu k. Poznania, jak i wchodzących w skład Nabywanej części mienia SKANSKA WMB w Anielinie, Głogowie Małopolskim, Gdańsku, Poznaniu, Ostaszewie Toruńskim, Skawinie oraz Zabrze.

Jednocześnie Wnioskodawca podnosi, iż fakt sprzedaży w 2017 r. 80% mas mineralno-bitumicznych na odległości mniejsze niż 150 km w przypadku Colas wynikał przede wszystkim z okoliczności pozyskania portfela zamówień związanych z „projektami oddalonymi do [tajemnica przedsiębiorstwa] km od WMB stacjonarnych i zasadniczo potrzeba pozyskiwania zamówień w związku z projektami oddalonymi na większe odległości od WMB była ograniczona (ponieważ wiąże się ona z większym kosztem transportu), jednak realizacja takich projektów jest możliwa”. Z kolei w odniesieniu do nabywanej części mienia SKANSKA wynikał przede wszystkim z faktu posiadania przez SKANSKA S.A. znacznej liczby WMB (w 2017 r. SKANSKA S.A. posiadała łącznie 20 WMB). Rozmieszczenie WMB SKANSKA S.A. na terenie całego kraju umożliwiało wybór dla danego projektu WMB zlokalizowanej najbliżej tego projektu, a tym samym skrócenie czasu i kosztu transportu mas mineralno-bitumicznych.

Organ antymonopolowy nie podziela stanowiska Wnioskodawcy w tym zakresie. Jak bowiem wynika z informacji zawartych w zgłoszeniu, w 2017 r. sprzedaż większości (ok. 80%) mas mineralno-bitumicznych produkowanych przez stacjonarne WMB należące do Colas odbywała się na odległość do [tajemnica przedsiębiorstwa] km. Wytwórnia mobilna produkowała w tym okresie na potrzeby budowy autostrady S-5 w okolicach Wrocławia, na odcinku Korzeńsko /bez węzła – węzeł Widawa Wrocław/wraz z węzłem, umowa podwykonawcza Colas dla Astaldi².

Natomiast większość sprzedaży mas mineralno-bitumicznych przez WMB nabywanej części mienia SKANSKA realizowana była w tym okresie na odległości:

WMB w Gdańsku	- [tajemnica przedsiębiorstwa] km,
WMB w Warszawie	- [tajemnica przedsiębiorstwa] km,
WMB w Poznaniu	- [tajemnica przedsiębiorstwa] km,
WMB w Anielinie k. Łodzi	- [tajemnica przedsiębiorstwa] km,
WMB w Nasławicach k. Wrocławia	- [tajemnica przedsiębiorstwa] km,
WMB w Zabrze	- [tajemnica przedsiębiorstwa] km,
WMB w Skawinie k. Krakowa	- [tajemnica przedsiębiorstwa] km,
WMB w Gutkowie k. Olsztyna	- [tajemnica przedsiębiorstwa] km,
WMB w Ostaszewie Toruńskim	- [tajemnica przedsiębiorstwa] km,
WMB w Dębskiej Woli k. Kielc	- [tajemnica przedsiębiorstwa] km,
WMB w Głogowie Małopolskim k. Rzeszowa	- [tajemnica przedsiębiorstwa] km.

² Jak wskazuje Zgłaszający, obecnie produkuje masę na potrzeby budowy autostrady S-5 w okolicach Poznania Budowa drogi ekspresowej S-5 Poznań – Wrocław, odcinek Poznań (A2, w. Głuchowo) – Wronczyn.

Wskazać zatem należy, iż w 2017 r. zarówno dla WMB Colas, jak i WMB nabywanej części mienia SKANSKA większość (ok. 80%) sprzedaży mas mineralno-bitumicznych odbywała się na odległość mniejszą niż 100 km, przy czym dla WMB Colas wynosiła ona do [tajemnica przedsiębiorstwa] km, a dla WMB nabywanej części mienia SKANSKA maksymalnie do [tajemnica przedsiębiorstwa] km.

Biorąc powyższe pod uwagę, za nadal aktualną należy uznać definicję rynku geograficznego wskazaną w dotychczasowym orzecznictwie Prezesa Urzędu³, wskazującą, iż określenie rynku sprzedaży mas mineralno-bitumicznych w aspekcie geograficznym jako rynku lokalnego, obejmującego obszar do 100 km od WMB, zdeterminowane jest obszarem, na którym uczestnicy koncentracji posiadają swoich głównych odbiorców. Dodatkowo, jak podnosi sam Wnioskodawca, realizacja zamówień na odległość większą niż 100 km jest możliwa, jednakże wiąże się z większym kosztem transportu. Dlatego też zasadniczo potrzeba pozyskiwania zamówień przez WMB Colas w związku z projektami oddalonymi na większe odległości od WMB była ograniczona. Z kolei posiadanie przez SKANSKA S.A. WMB na terenie całego kraju pozwalało temu przedsiębiorcy na wybór dla danego projektu WMB zlokalizowanej najbliżej tego projektu, a tym samym skrócenie czasu i kosztu transportu mas mineralno-bitumicznych. Dodatkowo za określeniem rynku geograficznego jako rynku lokalnego przemawiać mogą także wskazane przez Colas przyczyny koncentracji, tj. obniżenie kosztów transportu wyprodukowanych mas do miejsca ich wbudowywania oraz rozszerzenie obszaru działalności.

Mając powyższe na uwadze wskazać należy, iż rynkiem wspólnym w aspekcie geograficznym dla przedmiotowej koncentracji jest rynek lokalny, obejmujący obszar do 100 km od Poznania. Na rynku tym działalność prowadzi bowiem zarówno Colas, poprzez WMB w Pałędziu k. Poznania, jak i nabywana część mienia SKANSKA, poprzez WMB w Poznaniu.

Charakterystyka rynku właściwego, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym

Wnioskodawca wskazuje, że w 2017 r. udział Colas oraz nabywanej części mienia SKANSKA w rynku sprzedaży (wprowadzania do obrotu) mas mineralno-bitumicznych na rynku lokalnym, obejmującym obszar do 65 km, do 100 km oraz do 150 km od Poznania, biorąc pod uwagę całkowitą wielkość sprzedaży mas mineralno-bitumicznych, tj. związaną zarówno z realizacją zamówień publicznych (na podstawie danych o zamówieniach publicznych), jak i zamówień podmiotów prywatnych (nabywających masy w drodze bezprzetargowej - w oparciu o szacunki Zgłaszającego co do wielkości zamówień przez te podmioty⁴), przedstawiał się następująco.

Tabela nr. 1

Odległość od Poznania (w km) do	Udział Colas (w %)	Udział nabywanej części mienia SKANSKA (w %)	Łączny udział w rynku (w %)
------------------------------------	-----------------------	---	--------------------------------

³ Sprawy: DKK2-421/520/16/MBK (zakończona decyzją nr DKK-137/2016 z 28 września 2016 r.), DKK/2/421/18/09/ML (zakończona decyzją nr DKK-84/09 z 10 grudnia 2009 r.)

⁴ Colas szacuje, że łączna całkowita wielkość rynku sprzedaży mas mineralno-bitumicznych w ramach zamówień publicznych i zamówień prywatnych dla województwa wielkopolskiego jest o [tajemnica przedsiębiorstwa] % większa niż wielkość rynku, obejmującego wyłącznie sprzedaż w ramach zamówień publicznych.

65	20-30	10-15	30-40
100	15-20	5-10	20-30
150	15-20	5-10	20-30

Źródło: dane Wnioskodawcy

Biorąc pod uwagę, iż brak jest oficjalnych danych dotyczących wielkości sprzedaży mas mineralno-bitumicznych na rzecz podmiotów prywatnych, oraz że skala wielkości sprzedaży na rzecz tych przedsiębiorców opiera się na szacunkach Zgłaszającego, oszacowaniu poddano również udziały rynkowe uczestników koncentracji, w oparciu jedynie o wielkość rynku sprzedaży mas mineralno-bitumicznych związanych z realizacją zamówień publicznych (w oparciu o specyfikę przetargową). Szacunkowy udział Colas oraz nabywanej części mienia SKANSKA w lokalnym rynku sprzedaży mas mineralno-bitumicznych, obejmującym obszar do 65 km, do 100 km oraz do 150 km od Poznania w 2017 r., biorąc pod uwagę całkowitą sprzedaż Colas oraz nabywanej części mienia SKANSKA w odniesieniu do wielkości sprzedaży mas mineralno-bitumicznych związanych z realizacją jedynie zamówień publicznych, przedstawiał się następująco⁵.

Tabela nr. 2

Odległość od Poznani (w km) do	Udział Colas (w %)	Udział nabywanej części mienia SKANSKA (w %)	Łączny udział w rynku (w %)
65	20-30	10-15	30-40
100	20-30	10-15	30-40
150	20-30	10-15	30-40

Źródło: dane Wnioskodawcy

Powyższe wskazuje, że w 2017 r. łączny udział Colas oraz nabywanej części mienia SKANSKA w rynku sprzedaży mas mineralno-bitumicznych na rynku lokalnym, obejmującym obszar do 100 km od Poznania, kształtował na poziomie ok. 20-30 %, biorąc pod uwagę całkowitą wielkość sprzedaży mas mineralno-bitumicznych, i ok. 30-40 % w odniesieniu do sprzedaży mas mineralno-bitumicznych związanych jedynie z zamówieniami publicznymi.

Jak wskazuje Zgłaszający, na lokalnym, obejmujący obszar do 100 km od Poznania, rynku wprowadzania do obrotu mas mineralno-bitumicznych działalność prowadzą m.in. Strabag sp. z o.o. z siedzibą w Pruszkowie, Eurovia Polska S.A. z siedzibą w Kobierzycach, Mota-Engli Central Europe S.A. z siedzibą w Krakowie, Budimex S.A. z siedzibą w Warszawie, POL-Dróg Piła sp. z o.o. z siedzibą w Pile, TRAKCJA PRKiI S.A. z siedzibą w Warszawie, DROGBUD- Gostyń sp. z o.o. z siedzibą w Gostyniu, Przedsiębiorstwo Robót Drogowo - Mostowych S.A. z siedzibą w Szamotułach. Jak wynika z informacji zawartych w zgłoszeniu, ich szacunkowy udział w tym rynku kształtował się w 2017 r. na poziomie od ok. 5-10% (Przedsiębiorstwo Robót Drogowo - Mostowych S.A.) do ok. 20-30% (POL-Dróg Piła sp. z o.o.).

Dodać na marginesie należy, iż szersze ujęcie tego rynku w aspekcie geograficznym, tj. przyjęcie, iż jest to rynek lokalny, obejmujący obszar do 150 km od Poznania, nie wpłynie

⁵ Uwzględnienie w szacunkach całkowitej sprzedaży Colas oraz nabywanej części mienia SKANSKA w odniesieniu do rynku określonego przez sprzedaż związaną jedynie z zamówieniami publicznymi powoduje, że udziały uczestników są co prawda zawyżone ale ukazują ich maksymalną wartość.

w istotny sposób na kształtowanie się łącznego udziału Colas oraz nabywanej części mienia SKANSKA w rynku. Udział ten spadnie odpowiednio o ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] pp., biorąc pod uwagę całkowitą wielkość sprzedaży mas mineralno-bitumicznych oraz o ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] pp. w odniesieniu do sprzedaży mas mineralno-bitumicznych związanych z zamówieniami publicznymi.

Analizując potencjalne skutki koncentracji Prezes Urzędu wziął pod uwagę możliwe geograficzne zróżnicowanie presji konkurencyjnej, związane z kosztami transportu. Przedsiębiorcy ulokowani bliżej siebie mogą bowiem wywierać na siebie wzajemnie silniejszą presję konkurencyjną, ponieważ są w stanie świadczyć usługi przy niższym koszcie niż ich bardziej odlegli geograficznie konkurenci i w konsekwencji stanowić główne alternatywy dla położonych najbliżej odbiorców. Koncentracja między takimi bliskimi konkurentami mogłaby doprowadzić do wzrostu cen dla wspomnianych odbiorców, nawet przy relatywnie niewielkiej koncentracji szerzej zdefiniowanego rynku. By zweryfikować hipotezę o szczególnie silnej presji konkurencyjnej wywieranej wzajemnie na siebie przez uczestników koncentracji na obszarze analizowanego rynku właściwego lub jego części, organ antymonopolowy przeanalizował dane dotyczące przetargów, w których w latach 2017-2018 uczestniczyli uczestnicy koncentracji na rynku obejmującym obszar w promieniu do 100 km wokół ich umiejscowionych w Poznaniu i Pałędziu k. Poznania WMB.

W 2017 r.:

- Colas uczestniczył w [tajemnica przedsiębiorstwa] przetargach związanych ze sprzedażą mas mineralno-bitumicznych w promieniu do 100 km od Poznania (w tym [tajemnica przedsiębiorstwa] w promieniu do 65 km od WMB Colas w Pałędziu k. Poznania) i w przypadku [tajemnica przedsiębiorstwa] z tych przetargów został wyłoniony jako zwycięzca (w tym [tajemnica przedsiębiorstwa] związanych ze sprzedażą w promieniu do 65 km od WMB Colas w Pałędziu k. Poznania).
- SKANSKA S.A. uczestniczyła w [tajemnica przedsiębiorstwa] przetargach związanych ze sprzedażą mas mineralno-bitumicznych w promieniu do 100 km od Poznania (w tym [tajemnica przedsiębiorstwa] w promieniu do 65 km od WMB należącej do SKANSKA w Poznania) i w przypadku [tajemnica przedsiębiorstwa] z tych przetargów została wyłoniona jako zwycięzca (w tym [tajemnica przedsiębiorstwa] związanych ze sprzedażą w promieniu do 65 km od WMB należącej do SKANSKA w Poznania).
- jednocześnie uczestnicy koncentracji startowali w [tajemnica przedsiębiorstwa] przetargach związanych ze sprzedażą mas mineralno-bitumicznych w promieniu do 100 km od Poznania. W przypadku [tajemnica przedsiębiorstwa] z tych przetargów jako zwycięzca wyłoniony został Colas, a SKANSKA zajęła w tych przetargach [tajemnica przedsiębiorstwa] razy [tajemnica przedsiębiorstwa] miejsce i [tajemnica przedsiębiorstwa] razy [tajemnica przedsiębiorstwa] miejsce. Z kolei w przypadku [tajemnica przedsiębiorstwa] z przetargów, w których SKANSKA i Colas bezpośrednio konkurowali, jako zwycięzca wyłoniona została SKANSKA, a Colas zajął w nich [tajemnica przedsiębiorstwa] razy [tajemnica przedsiębiorstwa] miejsce i raz [tajemnica przedsiębiorstwa] miejsce. W pozostałych [tajemnica przedsiębiorstwa] z tych przetargów zwycięzcą został inny przedsiębiorca, przy czym w [tajemnica przedsiębiorstwa] z tych przetargów uczestnicy koncentracji zajęli [tajemnica przedsiębiorstwa].

Natomiast w 2018 r.:

- Colas uczestniczył w [tajemnica przedsiębiorstwa] przetargach związanych ze sprzedażą mas mineralno-bitumicznych w promieniu do 100 km od Poznania (w tym [tajemnica przedsiębiorstwa] w promieniu do 65 km od WMB Colas w Pałędziu k. Poznania) i w przypadku [tajemnica przedsiębiorstwa] z tych przetargów został wyłoniony jako zwycięzca (w tym [tajemnica przedsiębiorstwa] związanych ze sprzedażą w promieniu do 65 km od WMB Colas w Pałędziu k. Poznania),
- SKANSKA S.A. uczestniczyła w [tajemnica przedsiębiorstwa] przetargach związanych ze sprzedażą mas mineralno-bitumicznych w promieniu do 100 km od Poznania ([tajemnica przedsiębiorstwa] w promieniu do 65 km od WMB należącej do SKANSKA w Poznania) i w przypadku [tajemnica przedsiębiorstwa] z tych przetargów została wyłoniona jako zwycięzca,
- jednocześnie uczestnicy koncentracji startowali w [tajemnica przedsiębiorstwa] przetargach związanych ze sprzedażą mas mineralno-bitumicznych w promieniu do 100 km od Poznania. W przypadku [tajemnica przedsiębiorstwa] z tych przetargów jako zwycięzca wyłoniony został Colas, a SKANSKA zajęła w tym przetargu [tajemnica przedsiębiorstwa] miejsce. W pozostałych [tajemnica przedsiębiorstwa] z tych przetargów zwycięzcą został inny przedsiębiorca, przy czym w [tajemnica przedsiębiorstwa] z tych przetargów uczestnicy koncentracji zajęli [tajemnica przedsiębiorstwa].

Powyższe dane wskazują, iż uczestnicy koncentracji nie są dla siebie szczególnie bliskimi konkurentami w zakresie sprzedaży mas mineralno-bitumicznych. W zdecydowanej większości przetargów organizowanych przez odbiorców znajdujących się w promieniu 100 km od Poznania, w których uczestniczył Colas, przedsiębiorca ten nie spotykał się z konkurencją ze strony SKANSKA. Z kolei w tych przetargach, w których uczestniczyli obydwaj przedsiębiorcy, przypadki, w których byli głównymi alternatywami dla zamawiającego ([tajemnica przedsiębiorstwa]) nie były częste: w 2017 r. można zaobserwować [tajemnica przedsiębiorstwa] takie przypadki na [tajemnica przedsiębiorstwa] wspólnych startów w przetargach, zaś w 2018 r. sytuacja taka [tajemnica przedsiębiorstwa].

Pozostałe rynki wspólne

Jak wskazano powyżej, działalność w Polsce Colas i nabywanej części mienia SKANSKA pokrywa się także w zakresie budowy i remontów dróg. Łączny udział uczestników koncentracji w tym zakresie w rynku krajowym⁶ w 2017 r. nie przekroczył jednakże 20% (zgodnie z informacjami zawartymi w zgłoszeniu, kształtował się poniżej 0-5%). Koncentracja nie będzie zatem wywierać wpływu na ten rynek w układzie horyzontalnym.

b) koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek w układzie wertykalnym

⁶ Takie określenie tego rynku zgodne jest z dotychczasowym orzecznictwem Komisji Europejskiej np. decyzje w sprawach: COMP/M.5158, COMP/M.5803, COMP/M.5445, jak i Prezesa Urzędu np. Decyzja nr DOK-69/2004 z 26 lipca 2004 r. (sprawa DKK2-421/520/16/MBK zakończona decyzją nr DKK-137/2016 z 28 września 2016 r., sprawa DKK/2/421/18/09/ML zakończona decyzją nr DKK-84/09 z 10 grudnia 2009 r.).

W toku przeprowadzonego postępowania nie zidentyfikowano żadnych rynków, na które przedmiotowa koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym (pionowym), bowiem przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji nie prowadzą działalności na rynkach będących jednocześnie rynkami poprzedniego, bądź następnego szczebla obrotu, oraz w których indywidualny lub łączny udział tych przedsiębiorców przekraczałby 30%.

c) koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek w układzie konglomeratowym

W toku przeprowadzonego postępowania nie zidentyfikowano żadnych rynków, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym. Brak jest bowiem rynków, na których między przedsiębiorcami uczestniczącymi w koncentracji nie istnieją powiązania horyzontalne i wertykalne oraz w których którykolwiek z przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji posiadałby więcej niż 40% udziału w jakimkolwiek rynku właściwym, obejmującym terytorium Polski lub jego część.

Na podstawie zgromadzonego materiału i powyższych ustaleń organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Przepis art. 18 *ustawy o ochronie konkurencji* stanowi, iż Prezes Urzędu wydaje zgodę, w drodze decyzji, na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku, przy czym zgodnie z art. 4 pkt 10 tej ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Podstawowym celem postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji jest ustalenie, czy w wyniku zrealizowania zamierzonej transakcji dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na rynku właściwym. Przykładem takiego istotnego ograniczenia konkurencji jest powstanie lub umocnienie pozycji dominującej. Należy jednakże podkreślić, że o ile powstanie lub umocnienie pozycji dominującej będzie zawsze prowadziło do ograniczenia konkurencji na rynku, to do ograniczenia konkurencji może dojść także w przypadkach, kiedy w wyniku koncentracji nie powstaje lub nie umacnia się pozycja dominująca. Samo stwierdzenie „istotne ograniczenie konkurencji” wykracza zatem poza kwestię powstania lub umocnienia pozycji dominującej i ma szersze znaczenie. Obejmuje bowiem sytuacje, kiedy w wyniku dokonanej koncentracji konkurencja zostaje poważnie ograniczona, a nie wiąże się to z powstaniem pozycji dominującej – może to mieć miejsce przykładowo na rynkach oligopolistycznych.

Powołany przepis wskazuje, że to intensywność ograniczenia konkurencji będzie determinowała treść rozstrzygnięcia organu antymonopolowego. Oznacza to, że nie każde ograniczenie konkurencji, będące wynikiem planowanej fuzji będzie skutkowało wydaniem zakazu dokonania koncentracji, a jedynie mające charakter „istotnego” ograniczenia.

Przedmiotowa koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym na lokalny, obejmujący obszar do 100 km od Poznania, rynek sprzedaży mas mineralno-bitumicznych.

Analiza skutków niniejszej koncentracji wykazała jednak, iż w jej wyniku nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na tym rynku. Dokonując oceny zasadności wyrażenia zgody na przeprowadzenie koncentracji Prezes Urzędu wziął pod uwagę, iż łączny udział Colas oraz nabywanej części mienia SKANSKA w lokalnym, obejmującym obszar do 100 km od Poznania, rynku sprzedaży mas mineralno-bitumicznych, kształtował się w 2017 r. na poziomie ok. 20-30 %, biorąc pod uwagę całkowitą wielkość produkcji mas mineralno-bitumicznych i ok. 30-40 % w odniesieniu do wielkość sprzedaży mas mineralno-bitumicznych związanych wyłącznie z zamówieniami publicznymi. Udział ten jest zatem niższy niż 40 % próg, z którego przekroczeniem *ustawa o ochronie konkurencji* wiąże domniemanie posiadania pozycji dominującej. Podkreślić w tym miejscu należy, iż na rynku tym Colas będzie musiał nadal liczyć się z istniejącą konkurencją ze strony innych przedsiębiorców, takich jak Strabag sp. z o.o., Eurovia Polska S.A., Mota-Engli Central Europe S.A., Budimex S.A., POL-Dróg Piła sp. z o.o. Analiza przetargów, do których przystępowali uczestnicy koncentracji wskazuje również, iż nie są oni wzajemnie dla siebie szczególnie bliskimi konkurentami, stanowiącymi główne alternatywy dla położonych bliżej nich dostawców. W świetle powyższego zmiana oraz finalny poziom udziału rynkowego, nie daje podstaw do stwierdzenia, iż konkurencja na tym rynku w wyniku dokonania koncentracji zostanie istotnie ograniczona.

W sprawie nie zidentyfikowano rynków właściwych, na które koncentracja wywierałaby wpływ w układzie wertykalnym, jak i konglomeratowym.

Mając powyższe na uwadze organ antymonopolowy uznał, iż zamierzona koncentracja spełnia kryterium wskazane w art. 18 ustawy o ochronie konkurencji, bowiem w jej wyniku nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na wskazanym rynku, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej.

W związku z powyższym orzeczono, jak w sentencji.

Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2018 r., poz. 798 ze zm.) w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1360) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 300), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł.

Zgodnie z art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 i ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1, § 3 i § 4 Kodeksu postępowania cywilnego strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
DYREKTOR
Departamentu Kontroli Koncentracji
Robert Kamiński

Otrzymuje:

Colas Polska sp. z o.o., Pałędzie